

Det enda som båtbyggare Lars Andersen kan tänka sig att kompromissa om är försäljningspriset – allt annat ska ligga på topp. Det är hemligheten till varför han gör stor succé med sina handbyggda pontonbåtar avsedda speciellt för skandinaviskt flugfiske.

_____text & foto: Peter Lyngby

ANDERSON

...drömmen om världens bästa pontonbåt

Det här var ju... också en dag för att demonstrera pontonbåtar på, tänker jag medan pumpen surrar och blåser pontonerna fulla med luft. Trädtopparna vajar i vinden, vilket borde betyda en del sjögång när vi kommer ut på öppet vatten. Dagen går i bräckvattengäddornas tecken och jag har mött upp båtbyggare Lars Andersen och fiskeguiden Henrik Leth för att prata om pontonbåtarnas förtjänster.

– Det friskar i, säger jag medan Lars och Henrik redan är djupt inne i en diskussion om ledade gäddflugor.

– Ingen fara, lugnar Lars. Det här är faktiskt helt ok väder. I vintras prickade vi in tre dagar med regelrätt snöstorm i Rügen och i våras upplevde vi några härresande kustdagar när vi låg och fiskade i 1,5 meter höga vågor utanför Ystad. I motsats till många lokala fiskare fick vi bra med havsöring. Räckvidden som pontonbåtarna gav oss var avgörande, även om vädret kanske var i strängaste laget.

Jag grubblar lite över sjöväder och säkerhet till sjöss men bestämmer mig för att låta saken bero.

Allt är klart för sjösättning och jag kan inte låta bli att imponeras över hur fort Lars fått ihop båtarna. Guiden Henrik, som i regel tillbringar fler än 100 dagar om året i sin pontonbåt, stod självklart redan klar med sin guidebåt och med nykokt morgonkaffe lagom till min ankomst.

Varför pontonbåt?

Vi sätter kurs mot gäddviken. Medan vi ror undrar jag varför de två erfarna flugfiskarna är så förtjusta i fiske från pontonbåtar. Jag är själv road av denna form av

flugfiske, men det är en avsevärd skillnad mellan att tycka något är trevligt och börja bygga båtar eller helt nischat sitt guidande mot pontonbåtar. Idag fiskar de två entusiasterna uteslutande från pontonbåtar.

– En pontonbåt är i många avseenden det ultimata verktyget för ett effektivt flugfiske, börjar Lars. Den gör det möjligt att fiska alla platser som vadande flugfiskare drömmer om samtidigt som man kan komma in på betydligt grundare vatten än man kan med en vanlig båt.

– Rent fisketekniskt är pontonbåten oöverträffad, säger Henrik. Oavsett om du fiskar på kusten, i en sjö eller en älv ger pontonbåten dig möjlighet att komma tätt inpå fisken och presentera flugan optimalt. Fisken skräms inte av pontonbåten och med åren har mina kast faktiskt blivit kortare och kortare. Fördelen med korta kast är att jag får full kontroll över både flugans placering och dess gång genom vattnet.

– Idag tänker jag alltid utifrån att jag fiskar från en pontonbåt, säger Lars. Instinktivt lägger jag märke till var jag kan lägga i den. Var är det svårt att komma åt från land? Och vilka vattendrag passar bra att drifta på? För ett år sedan var jag och Henrik ute på en tur längs kusten. Då vinden var för kraftig för att ge sig ut med båtarna tillbringade vi istället en tidig morgon som vadande flugfiskare. Men det tog inte fler än ett par timmar innan vi unisont kunde dra slutsaten att vadning och flugfiske inte är idealt. Sedan dess har det blivit pontonbåt för hela slanten och vi blir stadig fler som upptäcker dess fördelar.

Nu ska det fiskas. Henrik har dagen till ära självaste

båtbyggaren i sin tvåpersons-guidebåt, medan jag får prova en ensitsig Anderson av mindre modell. Redan efter de första hundra meterna märker jag att jag uppskattar den vadderade sitsen som ger betydligt bättre komfort än min egen pontonbåt jag har liggandes där hemma. På det hela taget är Andersons pontonbåt bekväm och enkel att anpassa efter just mig och mina mått.

Vinden är inte så sträng som jag först trott och det går fint att fiska längs en lång vasskant. Henrik styr vant Lars till den ena mindre gäddan efter den andra. Botten är mjuk och det hade varit allt annat än trevligt att fiska vadande i den här viken. Vi söker oss ut på lite djupare vatten för att försöka komma i kontakt med lite större fisk, men de uteblir.

Livet som pontonguide

Vi närmar oss lunch och måste motvilligt inse att det är lite långt mellan huggen. Vi hittar en liten vik i viken där det är lå.

– Fisken brukar vakna till efter maten, säger Henrik uppmuntrande och fiskar med van hand fram en Jetboil ur den vattentäta väskan som han förvarat bakom sitsen. Om ett ögonblick finns det varm soppa, förklarar han, medan jag noterar hans snillrika anordning som gör det

möjligt att montera Jetboilen på årtullen.

Varm soppa till sjöss – absolut inte det sämsta guide-tricket man sett på våra kyliga breddgrader.

– Ja, visst ska det bli gott med lite soppa, skrattar Henrik.

Jag har känt Henrik i många år och i hans umgängeskrets har han ryktet om sig att vara den ihärdigaste flugfiskaren av dem alla. Själv kan jag inte heller komma på så många som fiskar oftare än Henrik. I alla fall inte omedelbart. Det inget en viss respekt och hans vänner kallar honom ofta för Fiskemaskinen. Henrik har fiskat från pontonbåt under årtionden men det är under de senaste åren som han gått och blivit fiskeguide. Han har alltid varit generös och delat med sig av sina kunskaper men jag är ändå nyfiken att höra honom berätta varför han tagit steget och blivit professionell fiskeguide.

– Svaret är enkelt, säger han. När jag började se slutet på mitt vanliga yrkesliv tänkte jag, vad skulle passa bättre att ägna sig åt på ålderns höst än fiskeguidning? Min första utmaning var självklart att övertala Lars att bygga en professionell guidebåt åt mig. Därefter började jag så smått bygga upp en kundkrets och marknadsföra mitt lilla guideprojekt. Guideverksamheten drivs i liten skala och inget som jag kan leva helt och hållet på, men

”EN PONTONBÅT ÄR I MÅNGA AVSEENDEN DET ULTIMATA VERKTYGET FÖR ETT EFFEKTIVT FLUGFISKE.”

På väg mot nya platser på kusten en tidig morgon när det är svårt att skilja himmel från hav.

det är inte heller meningen. Jag har ju fortfarande kvar mitt vanliga jobb samt att jag gärna vill ha friheten att då och då kunna fiska antingen helt själv eller tillsammans med mina vänner.

Lycka är en pontonbåt

Efter maten stiger, precis som förväntat, optimismen. Vädret gör sitt och solen tittar stundtals fram genom molntäcket. Lars njuter av livet i fören i den långa guidebåten medan Henrik, med viss stolthet, konstaterar att guidebåten leder lite på poäng om man ser till dagens totala gäddfångst. Visst, det råder det inget tvivel om, men samtidigt ska det tilläggas att Lars inte är vilken kund som helst och Henrik har, så fort tillfälle getts, själv kastat i sin fluga längs vasskanten. Det gör han också när vi kommer fram till nästa lilla näs och det tar inte lång stund förrän vi alla tre har landat några mindre gäddor. Tack vare pontonbåtarna avverkar vi snabbt stora ytor. Vi driver med vinden och navigerar med simfötterna. Så snart spåren känns kalla fattar vi årorna och letar nya jaktmarker. Precis när guidebåten är på väg genom viken böjs Henriks spö på ett bekant sätt och några minuter senare strålar Lars och Henrik ikapp. Henrik har fångat dagens största gädda som snabbt lyfts upp för avkrokning och fotografering innan den får gå tillbaka. Sedan avtar dessvärre gäddornas huggvilja helt och fisketuren närmast sig sitt slut. Ännu en gång förvånas jag över hur lite de många årtagen har slitit på kroppen. Det är lätt att tro att det är hårt arbete att paddla runt med simfötter och ro med åror en hel dag men faktum är att jag känner mig piggare nu än efter en dags fiske till fots. Dessutom har vi tillryggalagt långa distanser, bra mycket längre än vi hade kunnat göra om vi hade gått. Om det nu överhuvudtaget hade varit möjligt att gå där vi fiskat.

Lars Andersen i verkstan böjer med vana och med precision till pontonrören.

En Anderson-båt väger inte ens 20 kilo och bäras utan problem på axlarna.

Snillrik lösning – det gäller att kunna ha ordning på fluglinan i pontonbåten.

Fin sommaröring i båten. Sportings Stephan Nielsen var första kunden i guidebåten.

”DET FINNS ETT MOTSTÅND ATT PACKA UPP OCH NER BÅTEN, OCH MAN TROR ATT TRANSPORTEN ÄR JOBBIG MEN FAKTUM ÄR ATT BÅTEN SÄTTTS IHOP PÅ NÅGRA MINUTER...”

De lätta båtarna är enkla att bära till och från fiskevattnen.

Dagen är emellertid inte slut. Jag har nämligen avtalat ett möte med Lars på hans kontor och verkstad för att få höra mer om hans populära Anderson pontonbåtar.

Från jakt till fiske

Efter en kort rundtur i verkstaden sätter vi oss på hans kontor. Jag inleder med den självklara frågan.

– Varför börjar man överhuvudtaget bygga pontonbåtar?

– Det gör man väl när de man har eller de man kan köpa inte känns helt bra, svarar Lars utan att tveka. Men allt började egentligen med jakten. Min gode vän Niels var otroligt skicklig på att göra små jaktprämar, som han designade i glasfiber. Någon gång under 1997 hade jag fattat tycke för pontonbåtsfiske och skaffade mig en högt ansedd modell från USA. Jag upptäckte dock snart en rad brister och svagheter hos min nyinköpta båt. Det dröjde inte länge förrän Niels kom på besök och med sig hade han ett par intressanta ritningar.

– Så här ska det se ut, hade Niels sagt medan han förklarade hur formen på glasfiberpontoner skulle se ut samt sitsen som skulle var monterad mitt emellan.

Ett allvarigt uttryck faller över Lars ansikte.

– Dessvärre stoppade en dödlig sjukdom Niels alltför

tidigt, berättar Lars, och därmed också vårt gemensamma pontonbåtsprojekt.

Jag känner obehaget och minns vänner jag själv mist alldeles för tidigt. Efter en stunds tystnad frågar jag hur Lars kom fram till att hans pontonbåtar skulle ha den form som de har idag? De är ju varken konstruerade i glasfiber eller har fasta pontoner.

– Då mitt eget fiske från pontonbåt tog fart stötte jag snart på Henrik Leth på mina fisketurer. Henrik använde sig av en pontonbåt av hög kvalitet och jag insåg snabbt att en sådan måste jag ha. Henrik hade hunnit fiska från modellen i flera år, så det stod bortom all tvivel att det var en bra modell som kunde stå distansen ut. Dessvärre visade det sig att båtproducenten både kunde ha och mista kommersen i Europa. I klartext betyder det att han vägrade att sälja mig någon båt. Avslaget gav mig blodad tand. Jag kontaktade istället den amerikanska pontonproducenten som den avogt inställde båtbyggaren hade använt sig av. Pontonproducentens namn stod nämligen skrivet på Henriks båt. De var mer tillmötesgående och hade varken problem med att leverera till Europa eller bygga pontoner efter mina önskemål. Det första stora steget mot en färdig Anderson pontonbåt var taget. Jag var

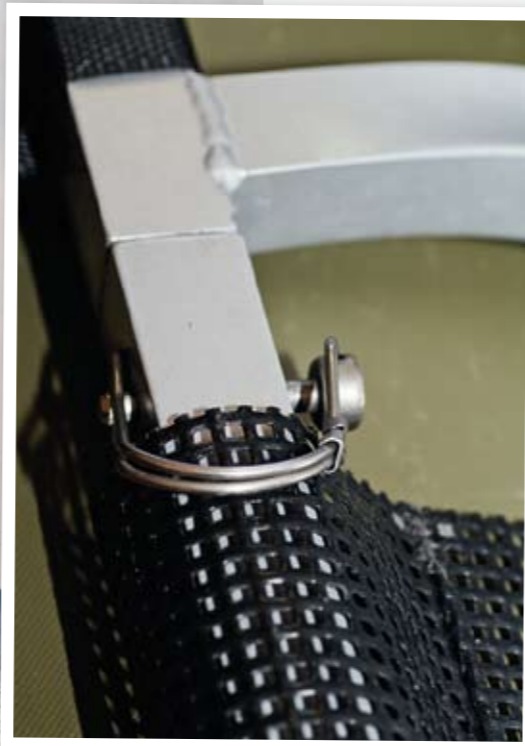

Stora fiskar är inget problem trots en liten båt.

Hantverk – solida svetsfogar, specialsytt förvaringsnät och rostfria detaljer.

Det är högt i tak i en pontonbåt.

övertygad om att jag nu kunde bygga bättre båtar än de flesta och med Henrik som rådgivare fick jag slutligen fason på både funktion och design. Sjösättningen av den första Anderson genomfördes i slutet av 2009. Men det var ju egentligen bara startskottet, poängterar Lars.

Flera unika modeller

– Den första modellen, Anderson Standard, är fortfarande min mest sålda pontonbåt. Standard uppfyllde min målsättning med att göra en sjöduglig kvalitetsbåt med relativt låg egenvikt, till ett rimligt pris. Standard väger 17 kilo inklusive åror och det är jag rätt stolt över. Du är säkert frestad att fråga mig om båtens hållbarhet, men jag kan uppriktigt sagt säga att jag ännu inte har haft en enda reklamation. Båtarna håller till det mesta men det ligger också många timmars noggrant arbete bakom varje exemplar som lämnar min verkstad. Ramen bockar och svetsar jag själv i fyrkantiga aluminiumprofiler. Därefter skickas de till en professionell lackerare för pulverlackning. De övriga delarna gör jag inte själv, men jag har som sagt USAs bästa pontonproducent att göra mina pontoner. De övriga komponenterna får jag levererade till mig från andra specialister både i Europa och USA. Allt sätts sedan samman här hemma och jag står till 100% för varje pontonbåt som lämnar min verkstad.

Inne i verkstaden står tre demomodeller, färdigrigg-

ade för fiske. Pontonbåtsfisket är fortfarande relativt nytt för många flugfiskare, och Lars reser flitigt runt i Skandinavien och håller demonstrationer och deltar på mässor. De tre modellerna håller alla samma längd men skiljer sig åt när det kommer till ram och pontoner.

– När den första Andersonbåten visade sig duglig och samtidigt mottogs positivt av kunderna, kände jag att jag borde bygga en lite kraftigare modell för att tillmötesgå de fiskare som ville färdas längre och dessutom ha möjligheten att dra nytta av en påhängsmotor.

Det resulterade i modellen Motor Cat och har blivit en hit bland de som fiskar längs kusten eller i riktigt stora sjöar. Strax efter kom det sista skottet på grenen, det blev modellen Speedster. Den är ett mellanting mellan Motor Cat och Standard. Det betyder att man kan hänga på en motor som på Motor Cat men samtidigt är den lika lätt och smidig att manövrera som Standard.

– Det är alltid lätt att förälska sig i sitt senaste verk, säger Lars, men skulle jag välja en modell för mitt skandinaviska flugfiske så faller valet på Speedstern. Den kan allt.

Lars ler stort och klappar ömt på den mörkgröna pontonens gummi.

Pontonernas framtid?

Tidigare har vågor av pontonbåttrenden drivit in över Europa men det är som om den inte riktigt får samma

fäste här som i USA där pontonbåtarna på många håll konkurrerat ut flytringarna. Jag upplever själv en viss skepsis från både medfiskare och ickefiskare när jag sjösätter eller fiskar från min egen, knallröda pontonbåt. Men hur ser en ambitiös båtbyggare som Lars på framtiden?

– Jag har en stark tro på att pontonbåtsfisket har kommit för att stanna. Titta bara på USA. Vi har ju en tendens att anamma många av deras påfund och jag vill mena att vi har lika goda förutsättningar för pontonbåtsfiske i Skandinavien som de har på andra sidan Atlanten. Tänk bara på alla sjöar, åar och kustlinjer som finns i Sverige. Om det är harr på torrfluga, kustöring eller grymma gäddor spelar ingen roll, möjligheterna finns där mitt framför näsan på oss. Första gången jag fiskade harr från pontonbåt var uppe i Stor-Rajan och jag slogs av fördelarna med pontonbåten även där. Har man en gång provat fiska från en pontonbåt finns det helt enkelt ingen väg tillbaka.

Det finns dessvärre en del fördomar bland flugfiskare, men jag har hittills inte mött någon fiskare som provat en pontonbåt och inte blivit begeistrad över potentialen och frihets känslan. Det finns också ett visst motstånd till att packa upp och ner båten, och man tror att transporten är jobbig men faktum är att båten sätts ihop på några minuter när man fått lite rutin på det. Den enda eventuella nedsidan är att pontonbåten är en ego-båt, med det menar jag att den är anpassad för en person. Men jag har märkt att fenomenet smittar. När jag skickat en båt till en kund dröjer det ofta inte länge förrän det ramlar in ytterligare ordrar från samma geografiska område. Tar man det i beaktning tror jag att vi ännu bara har sett toppen på isberget. I takt med att fiskeguiderna i Skandinavien blir fler och fler tror jag också att vi kommer att få se fler tvåmansbåtar. Det råder en stor nyfikenhet kring guidebåten, men i dagsläget är Henriks den enda i sitt slag. För övrigt är guidebåten gjord i två ramar, vilket gör att den ena kan användas för att frakta packningen om man är själv i den. Det är så jag har

Om inte han i fören kan måste väl guiden visa hur det går till.

tänkt använda den när jag en gång ska göra min allra sista pontonbåtsresa. Jag ska tillsammans med några vänner åka nedför Lainioälven och tanken är förstas att vi ska fiska från våra små pontonbåtar medan vi turas om att köra guidebåten med all packning.

För stunden är jag nöjd med mina tre modeller men jag kan inte utesluta att det kommer till nya specialmodeller längre fram. Jag arbetar för närvarande på ett projekt för sportfiskare som sitter i rullstol. Är man rullstolsburen är ofta tillgången till vatten kraftigt begränsad och förhoppningarna är att projektet ska mynna ut i en pontonbåt som kan kopplas direkt till rullstolen, berättar Lars med stor entusiasm.

Skaparglädjen saknas inte i Andersens verkstad, men när jag avslutningsvis fiskar efter båtbyggarens visioner för Andersons pontonbåtar, erkänner Lars att trädet ännu inte riktigt har vuxit upp till flugfiskehimlen.

– Först och främst drömmer jag om att kunna leva på att bygga båtar. Elaka tungor påstår att jag är en bättre båtbyggare än vad jag är affärsman och det finns nog ett uns av sanning i det, säger Lars och ler snett samtidigt som han koncentrerat samlar ihop de sista delarna till ännu en pontonbåt som ska skickas iväg till kund kommande dag. ←

Läs mer om Andersons pontonbåtar på www.andersonponton.dk

”FISKEN SKRÄMS INTE AV PONTONBÅTEN OCH MED ÅREN HAR MIN KAST BLIVIT KORTARE OCH KORTARE...”